

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Bukaresti írók

beléptek a néppártba

Bukarest, június 13.

A Viata Romaneasca című bukaresti folyóirat körül csoportosuló intellektuelek beléptek a néppártba. Közöttük van Sadoveanu Mihály, az ismert író is, aki kijelentette, hogy ők azért csatlakoztak Goga Oktávián belügyminiszterhez, mert ezzel a lépéssel biztosították látják azt, hogy Gogával együtt dolgozhatnak a népkultúra fejlesztése érdekében. Sadoveanu egyben megcáfolta azt a hírt, hogy átélése fejében igazgatói állást kap valamelyik színháznál. Hangoztatta, hogy ő minden érdek nélkül csatlakozott a néppárthoz.

Tiltakoznak a kereskedők

az új zárórarendelelet ellen

Temesvár, június 13.

Amilyen váratlanul jött a munkaügyi miniszter legújabb zárórarendelelete, amely a fűszer-, élelmiszer- és borbélyüzletek kivételével a délutáni munkazűnetet négy órára tolta ki és ezzel szemben megengedte, hogy az üzletek esti nyolcig nyitvatarthassák, éppen olyan váratlanul jött az alkalmazása. Bizonyos, hogy a rendelet az Erdélyi és bánági viszonyok nem ismerésén alapul, hiszen a mi kereskedőknek az alkalmazottakkal egyetértőleg ellemesebben oldották meg a nyári árást oly módon, hogy délután ötkor árták az üzleteket. A temesvári kereskedők népes küldöttsége Weisner Ferenczel az élén tegnap felereste Liuba Valér dr. rendőrprefektust és arra kérte, hogy egyelőre kintsen el a rendeletnek Temesvárról való életbeléptetésétől. A prefektus egészséggel akart eleget tenni a kéreimnek, de hivatkozott arra, hogy a betez Demeter temesvári munkaügyi ügyelő a meghatározottabban kijelentette, hogy a rendelet életbelépett és kérte a rendőrprefektust, hogy annak végrehajtásában legyen segítségére. Tegnap délután már kihalt forgalm jelképezte a temesvári utcák másri élénkségét, mert az üzletek délnégy óráig zárva tartottak.

Az alkalmazottak sincsenek megelégedve az új intézkedéssel, mert hiszen elrabolja a nyári szünetüket. A vidékiek számára is kényelmetlen az új intézkedés, mert a legtöbb vonat olyan, hogy a vidékiek még a délután félháromtól — négy óráig terjedő időt is kihasználhassák. Remélik, hogy a kereskedők tiltakozó mozgalmának meg lesz a kívánt eredménye és felfüggesztik ezt a kizárólagosan az okiráltságbeli viszonyokhoz tartozó új rendelkezést.

A temesvári kereskedelmi és iparügyi mozgalom az új zárórarendelelet ügyében nagy mozgalmat indít és ezzel kapcsolatosan a kereskedőket gyűlésre hívta össze. A gyűlés június 14-én délután lesz a kereskedelmi és iparügyi tanácsban és az egybehívók felhívják a különböző szakmabeli kereskedőket, hogy azon minél nagyobb számban jelenjenek meg. A rendelet bankokra, vállalatokra irodáira is vonatkozik.

Románia sürgősen rendezze
Olaszországgal szemben fennálló háborus
tartozásait

Bukarest, június 13.

Kormánykörökben úgy tudják, hogy Manoilescu pénzügyi államtitkár a kétszázmillió líróról szóló kölcsön megkötése után újabb megbízatást nyer a kormánytól. Ez az újabb megbízatás arra vonatkozik, hogy Manoilescu puhatolja ki az Olaszországgal szemben fennálló román háborus adósságok rendezé-

sének módját és lehetőleg minél kedvezőbb feltételeit is. Hir szerint Titulescu hazajövele ezzel a kombinációval áll összefüggésben. Amennyiben Manoilescu államtitkár kedvező hírekkel tér vissza, úgy Titulescu haladéktalanul Olaszországba utazik a romániai háborus adósságok rendezése ügyében a formális tárgyalások megkezdésére.

Az agrártörvényt nem módosítják

A magyar telepések Genfben elvesztették a pert —
mondta a földművelésügyi miniszter

Kolozsvár, június 13.

Garoflid földművelésügyi miniszter tegnap Kolozsvárról tartózkodott és a délelőtti folyamán Astoria szállóbeli lakásán fogadta a Rador távirati iroda munkatársát, aki előtte hosszabb nyilatkozatot tett. A miniszter többek között a következő figyelemreméltó szavakat mondotta:

— A kormány minden igyekezetével azon lesz, hogy az agrártörvényt, amelyet még az első Averescu-kormány alkotott,

minél gyorsabban

végrehajtsák. Azt akarja a kormány, hogy az agrártörvény rendelkezései folytán földhöz jutott igényjogosultak végre már teljes joggal birtokukba is vehessék a nekik juttatott földeket. Az agrártörvény végrehajtása Beszarábiában már egy évvel ezelőtti befejezést nyert és az okiráltságban is csak nagyon kevés helyen vár még ez a fontos kérdés végleges elintézésre.

Egyedül Erdélyben

és a többi csatolt területen halad a kisajátítási eljárás lassan előre, úgy, hogy itt ritkaságszámba megy az a község, ahol valamilyen igénylő megkapta volna a földet. Jellemző, hogy például Kolozs-megyében csak egy községben osztották még ki végérvényesen az agrártörvény alapján megítélt földeket. Ezen az állapoton a kormánynak javítani kell és minden igyekezettel arra törekszünk, hogy a földreform ügye egyszer már végre lekerüljön a napirendről.

Együttal gondoskodni fogunk arról is, hogy az eddigi eljárások során felfedezett visszaéléseket orvosoljuk és a méltánytalanságokat jóvátegyük. Az

agrártörvény módosításáról azonban szó sem lehet. A törvényt, úgy ahogy van, alkalmazzuk és alkalmazni fogjuk.

A miniszter ezután a hóstáti magyar kisgazdák kisajátítási ügyéről nyilatkozott és

kedvező megoldást

helyezett kilátásba. Hasonló értelemben nyilatkozott a mócok erdőigényeiről is, amelyeket a lehetőséghez képest szintén teljesíteni fognak.

— Mi lesz a magyar telepésekkel? — kérdezte az újságíró a minisztertől.

— A magyar telepések Genfben elvesztették a perüket, — volt a válasza.

A további beszélgetés során a miniszter kijelentette, hogy

az ideai termés

kitűnőnek ígérkezik és főleg Beszarábiában nagyszerűek a terméskilátások. A legutóbbi napok tartós esőzései nem jártak a vetésekre katasztrófális hatással. Hozzávetőleges számítás szerint az új termésből mintegy hetven ezer vagon gabonát lehet majd külföldre szállítani és ettől reméli a kormány a valuta feljavítását és stabilizálását. Az ekszportot a kormány a vámtelemek revíziójával fogja elősegíteni és az élőállatok kiviteli illetékét máris leszállította. Egyébként

a valuta ügyének

végleges rendezésére most kevés alkalom kínálkozik, ezt a kérdést csak a jövő év január elsején életbelépő új költségvetés keretében lehet majd véglegesen elintézni.

Garoflid miniszter tegnap délben autóval Bochildára utazott az ottani lóverseny megnyitására.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:20 Párisban 14:60

Temesvári magánforgalom június 13-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 236, angol font 1153:5, francia frank 6:94, svájci frank 45:90, belga frank 6:81, líra 8:61, szokol 7:02, dinár 4:18, magyar korona 297, osztrák szilling 33:10, árka 56:40, hollandi forint 95.

Ujból vizsgálhatnak

a megbukott fogtechnikusok

Bukarest, június 13.

Lupas egészségügyi miniszter elhatározta, hogy ez év október elején külön tanfolyamot létesít a fogtechnikusok részére. Ezen a tanfolyamon azok a fogtechnikusok vehetnek majd részt, akik a fogászati törvény alapján megejtett revízió alhalmával nem nyertek jogot a további gyakorlatra. A miniszter egy esztendei tanfolyamot kíván létesíteni a megbukottak részére és reméli, hogy a tanfolyam után a vizgát a résztvevők legnagyobb része sikerrel fogja letenni.

Közösen a halálba

ment egy szerelmespár

— Ujabb szerelmi tragédia —

Ploesti, június 13.

Véres szerelmi tragédia tartja izgalomban Ploesti lakosságát. A szerelmi dráma szereplői mind jól ismertek a városban és az érdeklődés kettőzött mérvben kíséri a tragédiának minden egyes újabb fázisát. Cristescu Costel, a ploestii katonaiskola növendéke, együtt ebédelt szerelmével, Worman Fánival. Ebéd után sétakocsizásra indultak, majd a legjobb hangulatban a városi sétány felé indultak egy kis gyalogsétára. Közel a futbalpályához a fiatalember hirtelen revolvért rántott elő, azt

a leányra szegezte,

a golyó kiröppent, bal halántékán találta a lányt és azonnal halált idézett elő. Cristescu ezután maga ellen fordította a fegyvert és jobb halántékába lőtt. A revolverlövés zajára hatalmas embertömeg verődött egybe, megérkeztek a hatóságok is, Cristescut súlyos sebével beszállították a kórházba. Zsebében bucsulevelet találtak, amelyet az apátlan-anyátlan fiu nagynénjéhez írt és amelyben

bocsánatát kéri

borzalmas cselekedetért, amelyet közös elhatározással követtek el, mert meg voltak győződve arról, hogy ugysem lehetnek soha ebben az életben egymásé.

Cristescu állapota életveszélyes, de az orvosok nézete szerint, ha a golyót még idejekorán sikerül eltávolítani a homloküregből, úgy talán megmentik az életnek. Cristescut különben, amikor néhány percig eszméletlen volt, a rendőrségnek sikerült kihallgatni. Vallomásaiban úgy adja elő a drámát, hogy a lány lőtt először rá, majd Wortman Fáni

öngyilkos lett.

A szerelmi drámát tehát még homály fedti és ha Cristescu meghal, talán örök titokként viszik a sirba magukkal az életunt szerelmesok.

Párviadal az óteleki agrárdelegátussal

Néhány év alatt szegény zsellérből jómódu gazda lett — Most már mulatozásra is telik

Aki doronggal akarja agyonütni az igazságot

Ótelek, június 11.

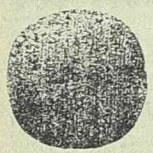
Szilvás János uram, agrárdelegátus Ótelek községében, álljunk ki ketten egy kis párviadalra. A kelmed fegyvere dorong, — alább majd megmondom, hogy miért éppen ez, — az enyém pedig az író toll. Az író toll az igazságért harcol, a dorong pedig éppen az ellenkezőjét.

Megírtam kelmedről az ujságban, hogy másik delegátustársával, Fa Pállal együtt gyalázatosan megrövidítette jogaikban a falujabeli nincsetlen embereket: öregeket, árvaakat, rokkantakat, olyanokat, akiknek földre igényük van. Kelmetek ezeknek az embereknek nem juttattak földet, ha pedig olyiknak volt közülük, azt

elvették tőle.

Ellenben jutott föld bőségesen sajátmaguknak, rokonságuknak és minden barátjuknak, olyanoknak, akiknek erre jussuk nem volt és akiknek ezenkívül is volt saját tulajdon földjük, némelyiknek husz lánc is.

Kelmed, Szilvás János uram, most saját negyven hold földjén gazdálkodik, kétszázhatvan holdat pedig felesbe adott ki. Azonkívül van öt lova, háza, pénzvagyona. Mindenki tudja, hogy pár év előtt

Jennis-rakettek

angol gyártmány,
labdák (Slasenger)

Kecskeméty cégnél

Belváros, Agrár-palota, Temesvár. Új hurozás és javító-műhely. 506

még szegény ember volt. A csend-örökkel nem egyszer gyűlt meg a baja csempészes miatt. Egyszer utána is lóttek. De aztán agrárdelegátus lett. A két volt delegátus, Bóka és öreg Fa Pál lemondottak. Helyükbe került kelmed, Szilvás János és Fa Pál, az ifjabbik. Ettől fogva aztán fölvitte az Isten a dolgát. Lassankint módos gazdává vedlett,

elfeledte a szegénységet

és elfeledkezett a szegény emberekről is. Most aztán futja bizony a vig mulatozásra is. Megtette már azt is, hogy a gyűlvészi agronóm tiszteletére olyan murit csapott, hogy a számla tizenkétezer leit tett ki. Másnap a földigénylőktől mindenféle címen kisebb-nagyobb öszszegeket szedtetett be. Azt mondják, hogy ezekből a pénzekből fizette ki a muri költségét.

Mikor megjelentem Óteleken, csapostul jöttem hozzám azok a megrövidített emberek, akikről az ujságban névszerint megírtam, hogy kelmetek rosszakarata miatt nem kaptak földet. Panaszkodtak és kértek, hogy igazuk védelmét ne hagyjam abba. Előjött akkor kelmed is Fa Pál delegátustársával együtt és mosakodni próbáltak.

Többek között azt is mondták, hogy a tabló, amelynek alapján az ideai földosztás készült, még 1923-ban lett megszerkesztve és abban azért szerepelnek olyanok is, akiknek van saját földjük, mert akkor még nem volt, mivel ezt közben szereztek. Azt válaszoltam, hogy ez ugyan nincsen egészen így, de ha így len-

ne, akkor kelmeteknek — ha igaz emberek volnának és szívvel képviselnék a szegény embereket — oda kellett volna állniok a bíróság elé és azt mondani: ez nem jól van így, korrigálni kell a kiosztást, ezeknek a földesembereknek már nem jár föld, hanem jár ennek, meg annak. De kelmetek nem tették ezt, hanem örvendtek, hogy atyafiságuk és komaságuk jómagukkal együtt

zsiros kőncéhez

jutott. Azzal váltam meg kelmetektől, hogy a prefektus urnál és a vármegyei agronóm urnál közbe fogok járni, hogy ebben az ügyben szigorú vizsgálatot indítsanak, a kelmetek által végzett földosztást semmisítsék meg és új, igazságos, méltányos földosztás t rendelkezjen el. A szegény emberek, akiket kelmetek kisémmiztek, helyesléssel és megnyugvással fogadták ezt és a szemükbe mondták kelmeteknek, hogy bizony volna hétszázhusz hold föld, amiből juttatni lehetne nekik, kelmetek azonban külön buzamennyiséget és

pénzt követeltek

tőlük és csak úgy lettek volna hajlandók földet adni.

Ezzel elváltunk.

És kelmed, Szilvás János uram, akkor határozta el magát egy magyar emberhez nem méltó orvtámadásra. Doronggal a kezében ott leselkedett az ucca sarkán és óráról órára jobban és jobban forralta magában a bosszút. Éjjelután véget ért a társas vacsora, melyet Ótelek

magyarsága a Magyar Párt temesvári kiküldötteinek tiszteletére rendezett. Akkor tartott hazafelé Doborkázi János hadirokkant, aki a kinullázott óteleki földnélkülieket elem vezette és panaszait előadta. Kelmed akkor eléje tombant és ráordított:

— Kell föld? Nesze!

Ezzel a kezében volt doronggal úgy

fejbe vágta,

hogy két foga menten kirepült. Aztán a Doborkázi után jövő Móra Németh István felé sujtott, de azt nem találta. Ujra csak Doborkázira vágott néhányat, majd a földre csapta és csizmás lábával rugdosni kezdte. Egy szegény, nyomorék hadirokkanttal tette ezt kend, az egészséges, erős ember! Szerencse, hogy a lárma odafojtottak Lörík Miklós, Nagy Pál Antal és Szabó Ferenc. Ez utóbbi kiesavarta kelmed kezéből a dorongot, mire kelmed — usgyé — átugrott a legközelebbi kerítésen és úgy szaladt.

mint a nyul.

Hát Szilvás János uram, így nem lehet pörös ügyeket elintézni. Ha kelmed rendesen és lelkiismeret szerint járt volna el a földosztásnál, akkor bizonyára nem ragadt volna el magát erre a gyalázatos eszelekedetre, hanem nyugodtan bevárta volna a vizsgálat lefolytatását. Pedig ez a vizsgálat hamarosan meglesz. És ezenkívül egyeb is lesz. Mert a bántalmazott rokkant Doborkázi bünvádi feljelentést tett kelmed ellen.

Hír szerint akkor éjszaka engem is lesett. Lehet. Most már kezdem érteni, hogy az óteleki magyarok miért késértek olyan hűségesen, amikor este a falut jártam. Tudja meg kelmed, hogy nem félek a dorongjától, mert erősebb fegyverem van: az igazság író tolla. Nem félek kelmedtől, miként Dávid sem ijedt meg Góliáttól. Dáviddal volt az igazság és Dávid győzött. Ebben a viadalban kelmed a Góliát, aki semmiképpen nem lehet nyertes.

Kubán Endre.

ÖDÖN

írta: FALU TAMÁS

Barna, alacsony termetű fiú volt. Kicsit négeresen laps orral, s eleven piros ajakkal. Jó pajtások voltak. Egymás mellett ültünk az iskolában. Jól tudtunk egymásnak sugni, s olyan ügyesen irkáltuk egymás elé felelés közben a mentő szavakat, hogy a tanároknak eszük-ágába sem jutott gyanakodni ránk.

A második esztendő taptostuk már a tudományok előcsarnokában, amikor új tanárt kaptunk. Szabó tanár urat elhelyezték. Hirtelen történt a dolog. A pedellus nagy titokban sugdosta a hetedik-nyolcadikosoknak, hogy asszony van a dologban. S ez az asszony valószínűleg az igazgató ur felesége.

Hétfőn tehát a magyar órán, új tanár ült a katedrára.

Nem volt valami barátságos a tekintete. Szurósan nézett végig rajtunk. Kis, hetyke bajuszát keményen pödörgette, s rikácsoló hangon köhécselt.

Óra végén még egy futó szemlét tartott fölöttünk, s arra felé szurt az ujjával a levegőbe, amerre én ültem.

— Hogy hívnak? — kérdezte.

Ödön az ujj állásáról azt állapította meg, hogy ő van célbavéve, s illedelmesen felállt:

— Helyi Ödönnek hívnak, tanár ur.

— Délután háromkor eljössz hozzám, a lakásomra. Itt lakom a gimnázium mellett, özvegy Sósénéál. Majd elhozod Gerendás tanár úrtól a füzeteket. De előbb nálam jelentkezel. Értetted?

— Igenis.

Ödönt boldoggá tette a megbízás. A tanároknak szolgálatot tenni

minden diák vágyainak netovábbja. Elkezdett énekelni, táncolni, s úgy rohant az udvaron keresztül, mint egy csikó.

Mikor kifutotta öröme első lázát, hozzám jött.

— Bemegyek érted félháromkor. Megvársz az ajtó előtt, amíg a tanár urnál leszek, azután együtt meggyünk Gerendáshoz. Jó?

— Persze, hogy jó! — örvendeztem a félhivatalos sétának.

Háromra már pontosan ott is voltunk Magoss tanár ur ajtaja előtt.

Ödön összeráncolta homlokát, behunyta fél szemét, s az egyik fülét a kulcslyukra tette. Ki akarta hellgatni, hogy van-e benn valaki.

— Csend van, — mondta.

— Kopogtass, — biztattam.

Ödön finoman, félsősen kopogott. Semmi eredmény.

— Kopogtass hangosabban.

Ödön két ujjának bütykét szorította egymás mellé, s úgy kopogott.

Nem jött válasz a bekérezkedésre.

— Nézd meg, hátha be is van zárva az ajtó.

Ödön lenyomta a kilincset. Az ajtó valóban be volt zárva.

Ödönnek most újra megjött a bátorsága, s pajzán jókedve. Egy nótá szökött a fülébe, s annak taktusát kezdve dörömbölni a süketnémának

mutatkozó ajtón. Mikor a nótát így bevégezte, nagyot csapott a kilincsre, mint ahogy a nagydobos szokta a cirkuszi előadásokon.

Ezt már meghallotta a tanár ur. Felpattant az ajtó, s a lángoló bosszuállás jelent meg a küszöbön.

— Melyitek volt az? mennydörögött a felelősségrevonás hangja.

Ödön sápadtan, soha meg nem hálálható őszinteséggel remegte:

— Én voltam tanár ur.

A következő csattanás engem is majdnem elszedített.

Ödön az arcát fogta, de nem sirt. Minthogy az ajtó újra becsapódott, befejezve láttuk megbízatásunkat.

Mentünk vagy husz lépést, mikor Ödön levette kezét arcáról és kérdezte:

— Vörös?

— Nagyon.

— Gyerünk sétálni, — mondta.

— Így nem mehetek haza.

A tanár ur dühe hatalmas lehetett, mert egy órai séta után is csak ezt kellett felelnem Ödönnek:

— Nagyon.

Már sötétedett. Jól kísértaltuk magunkat. Elfáradtunk. Kimentünk a vasúthoz, néztük a vonatokat, az embereket, a vasúti hirdetéseket, a menetrendeket. Közben a holnapi leckére gondoltunk, melyet még ezután kellett megtanulnunk.

— Nagyon? — kérdezte megint Ödön.

BUZIÁS Gyógyterem-vendéglő Gyógyterem-kávéház

Izletes és változatos konyha. Bőséges étlap. Ebéd. Vacsorák. Társas lakomák. Legfinomabb italok. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás. Nagy fedett terras. Az összes kávéházi ételek és italok. Reggeli. Uzsonna. Ebédutáni fekete. Külön helyiségek. Este társas összejövetelek. Katonazene.

Schause Mihály
tulajdonos.

Hol marad az Ember?

Temesvár, június 12.

Fut láva módjára, ömlik és csobog a vér. Vörös vérmezők pirosítják be a nappalokat és éktelen vérmezők teszik borzalmassá az éjszakát. Emberek jajkiáltása csapkod a levegőben és ártatlan emberek vészdanája sikolt bele a tavaszi éjbe. És a balták magasra emelkednek, zognak a fejszeapások, éktelen sebek tátonganak az áldozatok arcán és az éktelen sebektől kijajdul a néma jajszó: miért? Ártatlan csöppnyi gyerek, akinek még reményt ígér az élet, aki estenként még felkuszik a fiatal anya ölébe és csókkal borítja el a szülő arcát és kacagó mosollyal siet a fáradtan hazatérő apa elébe, gyilkos késszurások áldozatává véresedik. A vén csavargó vérbenforgó szemmel látja a három éves kis testet és möhön, magából kikelve, emberiségéből kivetkőzve, a tobzódó piros embervérözön közepén felissza a sebek véré.

Istenem, mi ez? A táviró, a telefon, a pósta, a lapok és minden, ami a külfölddel és a belfölddel való érintkezést szolgálja, napok, hetek óta csak vért borít a redakció asztalára. És jönnek a véres hírek és táncolnak a betűk és ordítják a gyilkosságot és hörgik a halálbamenők utolsó sohaját és sikoltanak vadul, és a nőszörgések alól kéri a mánc minden borzalma. Vér... Piros, meleg embervér fröccsen szerteszt. És a gyilkos megtörli a hegyesre fent kését az asztalterítőbe gyömöszöli a baltáját, összeteregeti a halálhozó sineget... és... és leül vacsorázni vagy pedig nyugodtan aluvóra tér.

És a táviró írja a híreket, a táviró a levegőben rezgésbe hozza az apró morsejeleket és hullanak a szavak némán, lélek nélkül a tollrobotosa elé és megdermed egy pillanatra a szív és megáll egy pillanatra az agy és zsába száll néhány másodperere a kézre. Mert mindenben, mindenfelől gyilkosságot jelentenek. Mindegy az elve-medett emberi szívnek, hogy három éves gyerek, vagy robotban dolgozó napszámos, hogy tizenkét éves iskolás, vagy látogatóba érkező fiatal asszony, hogy munkában ifaradt apa, vagy pedig a falu jótévő öreg jámbor papja, hogy gazdag-e vagy szegény, hogy van-e pénze, van-e vagyona, hogy lesz-e haszna, hogy lesz-e kézzelfogható valamije a gyilkosságból. Nem tördök semmivel, az érette jegecedett emberi gonoszság ördögi zikrája fellángolt a világban és az ördögi szikra elindult pirosvérmezős hódító, halálynőszörgésektől ésért borzalmas televényü utjára. Mert arat a balta és sorokat vág a földbe, és ritkít a revolver és apasztja az embereket, a gyerekeket, a kicsiket, a nagyokat, akik még szeretnek vagy csak szeretni fognak, akikben van még szív, vagy most már csak a szívük csak szív, akik már kélték az életet vagy most hajóznak be az életbe.

Álljunk meg egy percre. Az emberi agyba valami világosságot kell vujtani. Mert ime idestova a tizenötödik évét tapossuk annak, hogy a vér elkezdett folyni és hirtovább az első évtizedét zárjuk, hogy a hivatalos vérontás megszűnt. És hol vannak a szelid emberek, hova tűntek el a szív, a jószág, a szeretet, hova, merre, melyik dországra száguldott az Ember? Hol az Ember! Meg kell állni egy percre. Meg kell hajtunk busongással a fejünket, mert az ember gyilkol. Az ember öl, az ember már nem pénzért teszi, az ember már nem a kapzsiság, a homor, a kitaszítottság, a mamor, a pénzördög üzi, hajtja, kergeti a vészbe, a vérbe, a pusztulásba, az akasztófára. Valami új ördög szállt le a földre. Valami új gősz termés sarjasztotta ki magából a ma gyilkoló, elvetemült, rést emberét. Az ember megszűnt ember lenni.

Tagadom, hogy ez még a háború véres üszke lenne, tagadom hogy ez az átok a háború véres öröksége lenne, tagadom, hogy ez a vérátok ráncszakadt vad indulatok ősforrásából csobogó vérszomj lenne. Valami új ördögi gonoszság kerítette hatalmába az ember lelkét, valami új földöntuli hiéna taposott az embere szívekre és valami új, ismeretlen szikra gyullasztotta véresre az ember-istent.

Régen vége a rémes világháborúnak, új emberek nőttek katonasorba, a régiek regélnek már a kicsiknek a borzalmakról és mégis a szelid, ájtatosarcu békében újabb emberháborút élünk. Baltaesapások zuhannak alá, revolverlövések riasztó zenéje esendül az éjbe, akasztások borzalmas szorítása fáj bele a szívekbe. Érthetetlen, megfoghatatlan. Nincs rá magyarázat.

Valami történt az emberrel.

Grósz Dezső.

Egyszerűrecept a sorsolásra

Lehet-e nemlétező személynek nyerni? — A Temesvári Hírlap keresztretjtvény pályázata

Temesvár, június 13.

Néhány hét előtt közöltük egyik olvasónk levelét, amely a Temesvári Hírlap husvéti keresztretjtvény pályázatával foglalkozott és kimutatta, hogy a nyerepménytárgyak egy részét a lap nem adta ki, illetve nemlétező személyeket tüntetett fel nyerteseknek. A Temesvári Hírlap mind a mai napig nem tisztázta a vádat, ami arra készítette néhány olvasónkat, hogy kérdést intézzenek hozzánk, vajjon miért hallgat olyan mélyesen a Temesvári Hírlap és nem költött név-e Bér Icaé (Arad) mellett más nyertesé? Bér Icaról ugyanis az aradi népe-sedési hivatal megállapította, hogy Aradon nem volt és nincs. Olvasóink, akiket az ugy érdekel, annak a gyanujoknak adtat kifejezést, hogy Immerglück Béla (Brassó) sem létezik és így az általa nyert hat személyes ezüst evőeszköz-készlet nem is kaphatta meg. A nyomozás nem tartozik a mi hatáskörünkbe és ezért csak a Temesvári Hírlapból rendelkezésünkre álló adatok közölhetjük azzal, hogy akit érdekel, az adatok alapján állapítsa meg az igazságot. Ime az adatok:

A Temesvári Hírlap 1926. április 1-én megjelent számában a következő hírlátót napvilágolt:

A TEMESVÁRI HIRLAP HUSVÉTI SZÁMÁNAK NAGY SZENZÁCIÓJA lesz a keresztretjtvény, amelynek megoldása egy való-ságos tanulmány lesz azoknak, akik keresztretjtvénnyel foglalkoznak. A világ térképe lesz a keresztretjtvényünk és a megfejtése egy élvezetes munka mellett olyan tanító és ismertető hatással bír,

mely tökéletesen megfelel a keresztretjtvény kulturális jelentőségének. A megfejtés, bár nagy munkát ad, bizonyosan izgatni fog mindenkit, minden mástól eltekintve azért is, mert való-sággal vagyont érő díjakat sorsolunk ki a megfejtők között.

Egy hatszemélyes ezüst evőeszköz-készlet
ezüst írőkészlet,
nagy ezüst manikürkészlet
ezüst dezsonékészlet,
értékes gyöngykollie

képezik a nyerepményeket. De ezenkívül más pályázatok is nagy számban szerepelnek husvéti számunkban, melyeknek nyertesek között értékes könyvsorozatokot sorsolunk ki. A gyermekretjtvényünk egy grandiózus egész oldalt betöltő eredeti képesretjtvény lesz, mely napokra nyuló szórakozást nyújt és ennek megfejtői között is hasonló értékű, fmdgaa nek kedves

ajándéktárgyat sorsolunk ki.

Ekkor a Temesvári Hírlap olvasói még nem sejtették, hogy nemcsak a keresztretjtvény megoldása lesz való-ságos tanulmány, hanem főleg az, hogy miként lehet a nyerepménytárgyak egy részét nemlétező személyeknek kisorsolni. De hiszen a felszólításhoz izgulnak. Izgatta őket nemesak „kulturális jelentőségű” keresztretjtvény, hanem talán még inkább a díjak: 1) egy hatszemélyes ezüst evőeszköz-készlet, 2) ezüst írőkészlet, 3) nagy ezüst manikürkészlet, 4) ezüst dezsonékészlet és 5) értékes gyöngykollie.

A Temesvári Hírlap igyekezett még jobban felizgatni az érdeklő-

dést, mert április 3-iki számában beharangozza a husvéti számot és ennek a beharangozásnak kiemelkedő része következik:

Retjtvényünk kimagasló eseményei a retjtvényirodalomnak, míg a megfejtési díjak való-ságos vagyont képviselnek.

A Temesvári Hírlap fáradságot és költséget nem kimélve megteremtette a keresztretjtvényirodalommat és inkább csak fáradságot, mint költséget nem kimélve „valóságos vagyont képviselő” megfejtési díjakat fűzött ki. Kamatipura ekkor már előrevetette árnyékát. A retjtvényirodalomból már csak egy lépés Kamatipurába. Igaz, nem könnyű lépés de mit nem tesz egy lap olvasói érdekében! Az izgalom tetőpontra hágott és ki tudja, milyen kirobbanásokban nyilvánult volna, ha szerencsére másnap meg nem jelenik a Temesvári Hírlap az irodalmi keresztretjtvénnyel. Alatta minden irodalmi szósz nélkül nemes egyszerűséggel csak az állott:

HUSVÉTI RETJTVÉNYÜNK PÁLYADIJAI:

Egy kollie.

Egy hat személyes ezüstevőeszköz-készlet.

Írőkészlet.

Dezsónékészlet.

Manikürkészlet és

A sorsolás eredményét ápr. 10-iki számunkban közöljük.

Az ezüst a hosszú reklámharc alatt lekopott egy némely nyerepménytárgyról, de még ugy is szép értéket reprezentált. Az olvasók elővették egész irodalmi készültségüket és nekifeküdtek a keresztretjtvény megfejtésének. Elérkezett április tizedike, de a Temesvári Hírlap nem közölte a sorsolás eredményét. Közben készült Kamatipura leírása és így a késelem menthető. Következő napon azután megjelent a névsor. Huszonnyeg név, köztük egy testvérpáré, Bér Icaé, aki nem létezik és Immerglück Bélaé, akinek létezése legalább is kétséges. A Temesvári Hírlap a sorsolás eredményét így közölte:

A kollie Bér Ica (Arad) a hat személyes evőkészletet Immerglück Béla (Brassó), az evőkészletet Nauer György, a dezsonékészletet László Sándorné (Lugos), a manikürkészletet Leipnik Vilma nyerte

Ezek közül Bér Icaé és Immerglück Bélát eddig nem sikerült felkutatni, bár a Temesvári Hírlap szerint a kollie és evőeszköz-készlet hozzájuk került. Talán akad valaki olvasóink között, aki ismeri őket. Az közölje pontos címüket. Jutalmul kisorsoljuk a Temesvári Hírlap „eredeti” Kamatipura-tárcáját. Kisorsoljuk és el is küldjük.

Június a MICHELS-vendéglőben ??
3 (Novotny) Erzsébetváros ??

Villa

a főposta mellett, 10 azonnal felszabaduló szobával eladó. Bővebbet Haunold József, Korona szálló. 751

„Consument”

Konfekcióipar

Timișoara-Belváros

Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2

Női- és férfiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszövetekben. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedvezmények

Divat

Selyemmel himzett női harisnyák csodás színekben és kivitelben

csak

Singer Testvéreknél

kaphatók

Belváros, Hunyady-utca 7.

Bosszút állt

családja tagjainak haláláért

Páris, június 12.

Vescapelli, georgiai újságíró tegnap délután egy merénylő munkás agyonlőtte. Az újságíró a szajnai törvényszék épületéből akart eltávozni, amikor a merénylő hirtelen elébeugrott és közvetlen közlőrevolverből reálított. A golyó halálos sebet ütött. A merénylő kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy meg akarta bosszulni Vescapelli életének kioltásával a bolsevikiek által legyilkolt georgiai munkások és az ő családja néhány tagjának halálát is. Az újságíró a szovjet megbízottja volt és moszkvai pénzen Nouvelle Georgia eimen lapot adott ki Párisban. A gyilkos munkást letartóztatták.

Határincidens

a Dnyeszter folyó mentén

Bukarest, június 13.

Fighinában július elején ült össze az a román-orosz vegyes bizottság, amely a Beszarábiában élő orosz menekültek ügyein kívül tárgyalni fogja a legutóbbi határincidenseket is. Ilyen határincidens fordult elő tegnap is, amikor a Dnyeszteren át orosz határőrökkel megrakott bárka a román partra akart átjutni. A román határőrök megállásra és visszatérésre szólították fel a bárka utasait, ezek azonban a felszólítás ellenére tovább közeledtek a part felé. Rövid tüzelés következett és az egyik orosz határőr halálosan megsebesült. A bárka erre visszavonult az orosz part irányában.

Égő parázsra

ülte hűtlen feleségét

Kassa, június 12.

A Kassa melletti Jablonov községben a középkor inkvizícióira emlékeztető parászdráma játszódott le. Róze János odaváló gazda állandóan kizárta a feleségét féltékenységével. Igaz, hogy az asszony esinos, bogárszeme csak úgy ragyogott és néha-néha bizony rajtafelejtette valamelyik helyrevaló legényen. Tegnap a férjnek dolga akadt a földjén és magára hagyta a feleségét. Amíg a férj távol volt, egy jóképű legény személyében látogatója akadt a Róze-háznak és az asszonykának. A férjúrám azonban a mezőn kint is féltékenységi rohamba esett, abbahagyta munkáját és váratlanul hazatoppant. Az ajtó zárva, az ablakfüggönyök lehúva. Dörömböl, kopog. Hirtelen kátja, hogy az egyik udvarra eső ablakon át egy ingre vetkőzött fiatal legény keresi a menekülés útját. A férj üldözőbe vette a legényt, később azonban meggondolta a dolgot és visszatért a lakásba.

— Vedd ki a parazsat a tüzhelyből, — ordította a férj az előtte reszkette álló feleségére. Az asszony engedelmeskedett és az izzó parazsat felrakta a tüzhely lapjára. A férj ezután rátámadt az asszonyra, leszakította a ruháját és a szerencsétlen teremtést bele nyomta a füstölő parázshalmazba, miközben ezeket kiáltotta:

— Így jár minden asszony, aki megcsalja az urát!

Amikor a szerencsétlen nő már félálaltan a karjai között feküdt, akkor hagyta abba a szörnyű kínzást. A kassai államügyészség a vérszomjas férjet letartóztatta.

Fascisták és kommunisták véres összeütközése. Genfből jelentik: Matteotti emlékére rendezett ünnepélyen a kommunisták és fascisták között véres verekedés tört ki, amelynek során revolverlövésekkel több embert megsebesítettek. Tíz letartóztatás történt és ezek között van az olasz fascisták egyesületének elnöke, valamint három tagja is.

Trombiták, kereplők, autószirénák

fülsiketítő lármájában tárgyal a prágai képviselőház

Prága, június 12.

Viharos jelenetek játszódtak le mostanában Prága utcáin és a képviselőház ülésein. Az új vámtörvény parlamenti tárgyalása provokálta a kommunisták részéről a botrányos jelenetek egész sorát. Tegnap valóságos orkányszerű botrány játszódott le a képviselőházban, amelynek ülése

egész éjjel

tartott. Kadina előadó hajnali négy órakor kezdett beszédébe, amely a kommunisták részéről fülsiketítő zajjal találkozott. A beszédet tülköléssel, éles füttyökkel, a padok verésével és kerepléssel zavarták meg a kommunisták úgy, hogy minden emberi szó elveszett a rettenetes lármában. Az elnök hiába csengetett, sőt a helyzet percerőperere kritikussabb lett és beözönlő palotaőröknek kellett Kadina előadót a kommunisták támadásai elől megmenteni. Formális

dulakodás támadt

az ülés keretében, a padokban a bábeli hangzavar tovább tartott és a szónoki emelvény ellen a kommunisták ismételt rohamokat intéztek.

Kereskedelmi Akadémia a Bánságban

A hentesek memoranduma a belügyminiszter előtt

Temesvár, június 13.

Dobosan János dr. polgármester tegnap délben visszaérkezett Bukarestből és nyomban megjelent a városházán, ahol a hosszú ut fáradalma ellenére átvette hivatalát. A polgármester a Déli Hírlap munkatársának utja eredményéről a következőket mondotta:

— A belügyminisztériumban Popescu vezérigazgatóval tárgyaltam több városi ügyben. Az új igazgatási törvény végrehajtási utasítása még nem jelent meg és így sok kérdésben a gyakorlat még nem alakulhatott ki. Tisztázni kellett az eljárást ott, ahol a törvény ezt nem teszi meg egész határozottsággal. Ezenkívül hosszú megbeszélést folytattam Goldis kultuszminiszterrel a temesvári zeneiskola nyilvánossági jogának megadása érdekében. A miniszter, akinek átnyújtottam az ügyre vonatkozó memorandumot, a legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba. Ugyancsak a kultuszminiszterrel tanácskoztam a tervbe vett kereskedelmi akadémia létesítése ügyében.

Tifuzsmegbetegedés Temesvárott

csak kis mértékben fordult elő

Temesvár, június 13.

A városi főorvosi hivatal pontos kimutatása szerint e hó elején volt Temesvárott nyolc tifuzsbeteg, két vörheny, egy kanyaró és egy maláriaeset. Prosteian Oktáv dr. városi főorvos véleménye szerint ezek a számok a ragályos betegségek kedvező alakulását tüntetik fel. Járványról beszélni egyáltalában nem lehet és ha elő is fordulnak ragályos megbetegedések, azokat igen gyakran behurcolják a városba. Ennek tipikus esetét, illetve a betegség behurcolásának lehetőségét mondotta el a főorvos. Az egyik temesvári család gyermeke vidéki intézetben tanult. A diák ott delmi iskolát látogatja. A diák ott sarlachban megbetegedett és kórházba került. Közbeestek a husvázi iskolai szünetek és a fiut a kórházi orvos nyolc nap mulva gyógyultán kiengedte. Nyomban hazautazott szüleihez, itthon panaszkodni kezdett, hogy nem jól érzi magát, orvoshoz vitték, aki azonnal megállapította a fiu bőrének hámlásából, hogy sarlachbeteg. A járványkórházba kellett szállítani, ahol további négy hétig feküdt, amíg teljesen felgyógyult. Nem tudható, vajjon a vonaton és kocsin hazajövő fiatal diák az uton nem fertőzött-e meg több embert is.

A járványos betegségben szenvedők kezelését illetően a városi főorvosi hivatal szigorúan jár el, bár liberális felfogással itéli meg az egyes esetek körülményeit. Ahol a lakásviszonyok megengedik, a beteget otthon gyógykezelhetik, de a legszigorúbb izolálás alkalmazandó. A beteggel kizárólag az anyának szabad érintkezni, senki másnak. Ezt a rendszabályt például Aradon annyira szigorították, hogy a főorvos lezárta még a lakást is, hogy a beteggel az anyán kívül senki ne jöhessen érintkezésbe. A temesvári kórházi viszonyok nem olyan tökéletesek, hogy a járványos betegek teljesen izolálhatók és a kényelmi szempontoknak megfelelően kezelhetők volnának, amiért megengedik az otthon való gyógykezelést ott, ahol a fertőzés veszélye nem forog fenn. A statisztika szerint mutatkozó nyolc tifuzs eset a város különböző részeiben sporadikusan lépett fel és egyáltalában nincsen járvány jellege.

A járványos betegségben szenvedők kezelését illetően a városi főorvosi hivatal szigorúan jár el, bár liberális felfogással itéli meg az egyes esetek körülményeit. Ahol a lakásviszonyok megengedik, a beteget otthon gyógykezelhetik, de a legszigorúbb izolálás alkalmazandó. A beteggel kizárólag az anyának szabad érintkezni, senki másnak. Ezt a rendszabályt például Aradon annyira szigorították, hogy a főorvos lezárta még a lakást is, hogy a beteggel az anyán kívül senki ne jöhessen érintkezésbe. A temesvári kórházi viszonyok nem olyan tökéletesek, hogy a járványos betegek teljesen izolálhatók és a kényelmi szempontoknak megfelelően kezelhetők volnának, amiért megengedik az otthon való gyógykezelést ott, ahol a fertőzés veszélye nem forog fenn. A statisztika szerint mutatkozó nyolc tifuzs eset a város különböző részeiben sporadikusan lépett fel és egyáltalában nincsen járvány jellege.

A járványos betegségben szenvedők kezelését illetően a városi főorvosi hivatal szigorúan jár el, bár liberális felfogással itéli meg az egyes esetek körülményeit. Ahol a lakásviszonyok megengedik, a beteget otthon gyógykezelhetik, de a legszigorúbb izolálás alkalmazandó. A beteggel kizárólag az anyának szabad érintkezni, senki másnak. Ezt a rendszabályt például Aradon annyira szigorították, hogy a főorvos lezárta még a lakást is, hogy a beteggel az anyán kívül senki ne jöhessen érintkezésbe. A temesvári kórházi viszonyok nem olyan tökéletesek, hogy a járványos betegek teljesen izolálhatók és a kényelmi szempontoknak megfelelően kezelhetők volnának, amiért megengedik az otthon való gyógykezelést ott, ahol a fertőzés veszélye nem forog fenn. A statisztika szerint mutatkozó nyolc tifuzs eset a város különböző részeiben sporadikusan lépett fel és egyáltalában nincsen járvány jellege.

A járványos betegségben szenvedők kezelését illetően a városi főorvosi hivatal szigorúan jár el, bár liberális felfogással itéli meg az egyes esetek körülményeit. Ahol a lakásviszonyok megengedik, a beteget otthon gyógykezelhetik, de a legszigorúbb izolálás alkalmazandó. A beteggel kizárólag az anyának szabad érintkezni, senki másnak. Ezt a rendszabályt például Aradon annyira szigorították, hogy a főorvos lezárta még a lakást is, hogy a beteggel az anyán kívül senki ne jöhessen érintkezésbe. A temesvári kórházi viszonyok nem olyan tökéletesek, hogy a járványos betegek teljesen izolálhatók és a kényelmi szempontoknak megfelelően kezelhetők volnának, amiért megengedik az otthon való gyógykezelést ott, ahol a fertőzés veszélye nem forog fenn. A statisztika szerint mutatkozó nyolc tifuzs eset a város különböző részeiben sporadikusan lépett fel és egyáltalában nincsen járvány jellege.

A járványos betegségben szenvedők kezelését illetően a városi főorvosi hivatal szigorúan jár el, bár liberális felfogással itéli meg az egyes esetek körülményeit. Ahol a lakásviszonyok megengedik, a beteget otthon gyógykezelhetik, de a legszigorúbb izolálás alkalmazandó. A beteggel kizárólag az anyának szabad érintkezni, senki másnak. Ezt a rendszabályt például Aradon annyira szigorították, hogy a főorvos lezárta még a lakást is, hogy a beteggel az anyán kívül senki ne jöhessen érintkezésbe. A temesvári kórházi viszonyok nem olyan tökéletesek, hogy a járványos betegek teljesen izolálhatók és a kényelmi szempontoknak megfelelően kezelhetők volnának, amiért megengedik az otthon való gyógykezelést ott, ahol a fertőzés veszélye nem forog fenn. A statisztika szerint mutatkozó nyolc tifuzs eset a város különböző részeiben sporadikusan lépett fel és egyáltalában nincsen járvány jellege.

Bethlen támadóját

kiadják Magyarországnak

Budapest, június 12.

Az Esti Kurir tudni véli, hogy a magyar hatóságok lépéseket tesznek abban az irányban, hogy Bethlen miniszterelnök támadóját Magyarországnak a svájci kormány adja ki. A magyar hatóságok a kiadási kérelemben hivatkozni fognak arra is, hogy Justh Iván ellen közönséges bűncselekményekért is eljárás folyik Budapesten. A rendőrség abban az irányban is bevezette a nyomozást, vajjon az inzultálás eszméje nem Budapestről vagy Bécsből eredt.

Előbb megfojtotta

azután a Dunába dobta áldozatait

Pancsova, június 12.

Az a borzalmas kettős gyilkosság, amelyeknek áldozatai a tíz éves Niklausz Erzsike és a tizenkét éves Weidenhof Katica lettek, még mindig élénk izgalomban tartja a Dunamenti városka lakosságát. Hosszas keresgélés után tegnap végre sikerült a két leányka holttestét a Dunából kifogni. A hullákat beszállították a pancsovai temető hullaházába, majd nemsokára odavezették a bestiális gyilkost, Laczkovics Zsarkót a tetemre hívásra. Laczkovics Zsarkó szemrebben nélkül nézte kicsiny áldozatainak a hulláit. Beismerte, hogy a két lányt ő dobta a Dunába, de előbb megfojtotta őket. A kicsiny áldozatokat tegnap temették el. A temetésen közel tizezer ember vett részt és amikor a kicsiny koporsókat a közös sirba leeresztették szem nem maradt szárazon.

A futballderby

ma kerül eldöntésre Temesvárott

Ma délután hat órakor a gyárvárosi Pátria-pályán dől el a temesvári futballderby sorsa. A két rivális, a Kinizsi és a TAC kerülnek szembe egymással a döntő bajnoki mérkőzés keretében. A bajnokság jelenlegi állásában a TAC vezet és a Kinizsinek, ha meg akarja nyerni a kerületi bajnokságot, a mai napon maga számára kell elkönyvelni a két bajnoki pontot. Nehéz ez utal jóslásokba bocsátkozni. A papirforma és a Kinizsi legutóbb a világviszonylatban is nagyszerű és kiváló eredményei, szólnak ezek különösen az egyiptomi és a török tura alatt lejátszott mérkőzésekre, ő benne sejteti a mai mérkőzés győztesét, különösen akkor, ha szembeállítjuk a TAC-nak az utóbbi mérkőzésekben elért feltűnően gyenge eredményeit. A Kinizsi ezen felül a külföldi tura tapasztalatait dobja a mostani mérkőzésen harcba, bár Wetzer és Rösler nélkül áll ki. Bizonyos, hogy a ma délutáni mérkőzésen a lelkesedés harcol a jobb technikával. A két csapat a következő felállításban veszi fel a bajnoki küzdelmet:

TAC: Kossuth — Onody, Kozovics — Hrehus, Österling, Golub — Raab, Schneider, Holcz, Possak, Rafinszky. Kinizsi: Ritter — Steiner, Hoksary — Zelenak, Vogl, Lakatos — Tánzer, Teszler, Zemler, Matek.

Ha Onody lábsebe nem javulna annyira, hogy szerepelhetne, akkor az ifjusági Mateics áll be a helyébe. A mérkőzést Morariu dr. (Nagyvárad) vezeti.

Abd el Krimet deportálják és vagyonát elkobozzák. Madridból jelentik: Hivatalos körökben igen valószínűnek tartják, hogy Abd el Krimet Kozikára deportálják. Lehet séges, hogy vagyonra egyrészt kártalanítás címén az olyan csapatoknál juttatják, amelyeknek tagjai a fogságban szenvedett rossz bánásmód következtében meghaltak.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Felfüggesztették az érettségit

a temesvári állami gimnáziumban

Temesvár, június 13.

A temesvári Diaconovici Loga gimnáziumban most folynak az írásbeli vizsgák. A tegnapi napon az egyik felügyelő tanár az írásbeli feladataikat végző fiukat állítólagos szabálytalanságon ért, jelentést tett az igazgatónak, aki a diákokat eltiltotta a további írásbeli vizsgától és közülük kilencet felfüggesztett. A diákok tagadják azt, hogy inkorrektül

dolgoztak volna és érhetetlennek tartják a tanár álláspontját, valamint a felfüggesztő határozatot.

Az esetet jelentették a közoktatásügyi miniszternek, hírlik, hogy egy a szülőkből összetevődő küldöttség megy Bukarestbe. Valószínű, hogy a miniszter a vizsgát megismételteti.

Az egész ügyet nemcsak tanügyi, hanem szülői körökben is élénken kommentálják.

— Temesvári tisztek löversenye. A temesvári helyőrség tisztjei folyó hó 24-én, délután négy órakor a vásártéren nagy löversenyt rendeznek, amelyen a környék legkiválóbb lovasai vesznek részt. Műsorok és jegyek június 21-től kezdve a Tiszti Kaszinóban kaphatók.

— Elmaradt közgyűlés. Tegnap este volt kitűzve a magántisztviselők és alkalmazottak kultúrsvetségének közgyűlése, amelyet azonban közbejött akadályok miatt elhalasztottak.

— A kolozsvári villamosüzemek panamá. Kolozsvárról jelentik: Az ügyészség tegnap kihallgatta Roata igazgatót a kolozsvári villamosművek-nél történt panamák ügyében. Az eljárás Roata ellen tovább folyik, mivel a villamosműveknel viselt igazgatói állásában elkövetett visszaélések valószínűeknek látszanak.

— A második választáson az ellenzék győzött. Kolozsvárról jelentik: Kolozs megyében tudvalevőleg megismételték a törvényhatósági választásokat, amelyek a nemzeti pártnak háromszáz szavazattal való győzelmét eredményezték. A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: nemzeti párt 10469, kormánypárt 7326 és liberálisok 442. A választások az egész megyében rendezettek végbe.

* A „ROYAL“-bar műsora szenzáció!

— Revolverrel támadt egy igazgatóra, mert megbukott. Rimaszombatról jelentik: Vály István, a gimnázium nyolcadik osztályának tanulója, a tót nyelvből megbukott, amiért revolveres merényletet követett el Fulba igazgató ellen. Közvetlen közelből kétszer rálőtt az igazgatóra, az egyik golyó tenyerét roncsolta szét. Elkeseredett dulakodás támadt az igazgató és a diák között. Vály a merénylet után önmaga ellen fordította a fegyvert és halántékába kergelt egy golyót.

— A strandlátogató közönség azon része, amely napfürdőket akar használni, az idén Todan József dr. strandfürdőorvoshoz fordulhat, aki utmutatással szolgál a napfürdők rendszeres használatát illetőleg. A napfürdők ellenőrzés nélküli használata igen könnyen súlyos következményt vonhat maga után, ájulást, szívbénulást és rögtön halált is. Az egészségügyi rendelkezések ügyében a strand egészségügyi vezetőségéhez lehet fordulni. A kezelésért a szokásos orvosi díjak fizetendők, amelyeket az orvossvetség állapított meg.

* Az államvasuti alkalmazottak timisoarai temetkezési segélygyelete tisztelettel meghívja a t. tagokat a folyó évi június hó 13-án, délelőtt nyolc órakor a Stix-féle vendéglőben (Zöldpázsit-u. 21. sz.) tartandó rendkívüli közgyűlésre, amelyen a tagdíjak és segélyek felemelése tárgyalva lesz.

— Árvíz száz halottal. Kantonból jelentik: Az utóbbi napokban katasztrófális árvíz pusztított, amelynél több mint száz ember a hatalmas megáradt vízfolyásokban lelte halálát. A hirtelen jött áradás a vasuti forgalmat megbénította.

— A FARMODONT fogkrém és szájjvíz használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehéríti a fogakat.

— Huszezeréves emberi koponya. Londonból jelentik: Gibraltár földjén ásásokat végeztek és ekkor egy olyan alaku emberi koponyát találtak, amelyről a tudósok megállapították, hogy az óvatos becslés szerint legalább egy huszezer év előtt ember koponyája.

— A zeneiskolai növendékek vizsgái. A temesvári városi zeneiskolában tegnap értek véget a vizsgálatok. Kétszázötven növendék tette le a vizsgát és valamennyien igen szép előmenetelről adtak bizonyosságot. Ma, vasárnap délután négy órakor hangverseny keretében kiosztják a nyolc jutalomdíjat, ezek közül három Zenebarátok Társasága adott. A vizsgák, amelyek közel két hétig tartottak, nem voltak nyilvánosak. Gradinariu Emil városi tanácsnok, Dragozeneiskolai igazgató és az egyes szaktanárok voltak a vizsgázóbizottság tagjai. Hétfőn a magánvizsgákra kerül a sor.

* A „ROYAL“-bar kerthelyisége kellemes!

— Játékkaszinó nélkül mitsem ér a fürdő. Bukarestből jelentik: A fürdőhelyek igazgatóságai közös kérelmet nyújtottak be a belügyminisztériumhoz, amelyben kéri, hogy a liberális kormány által betiltott játékkaszinók megnyitását újból engedélyezzék. Goga belügyminiszter valószínűleg minisztertanács elé viszi az ügyet.

— Öngyilkos herceg. Rómából jelentik: Cassano herceg anyagi gondok miatt a Miglió hidról a Tiberis folyóba vetette magát. A hetvenkét éves öngyilkos azonnal elmerült a habokba. Holttestét még nem találták meg.

— Brassóban megszüntetik a vendéglői makszimálást. Bukarestből jelentik: Tegnap Coanda miniszter elnöke alatt minisztertanács volt, amelyen foglalkoztak a gazdasági bizottság azon határozatával, hogy Brassóban megszüntetik a szállodák és vendéglők makszimális árait. A határozat érvénye csak ideiglenes és gyakorlati eredményétől teszi függővé a kormány, hogy felszabadítja-e az árakat végleg vagy pedig újra makszimál.

* Nézze meg a „ROYAL“-bar műsorát!

— A postakincstár sikkasztói. Bukarestből jelentik: A bukaresti ügyészség letartóztatta Dumitru István postatisztviselőt, aki emellett még másik öt néven is szerepelt az állami szolgálatban, mert kiderült, hogy két cinkostársával egyetemben ötszáz ezer lei értékű postautalványokon továbbított pénzt sikkasztott el. A sikkasztást úgy követte el, hogy cinkosait értesítette a nagyobb összszegek feladásáról, akik azt mint kiébesítettet vezették be a postai lajstromokba.

* Kern Pál borkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

* Gramophonok és lemezek terjesztésével ma olyan kereskedők is foglalkoznak, kik csak tapogatózva járnak a sok szakértelmet követelő cikk terjesztésénél, miáltal a vásárló közönség gramophonok és lemezek vásárlásánál ha nem is rosszakaratulag, de félrevezetettik. Temesvárott Kartzky cég (Mer-czy-utca 10) közel 20 éve, hogy e cikket terjeszti olyan eredménnyel, amit a külföldi lapok is elismeréssel emlegetnek. Sohasem törekedett arra, hogy silány árut drága pénzért áruljon, hanem mindig a világ legjobb márkáit válogatta ki. Tisztán azért, hogy zenei kultuszt teremtsen, hozta azt forgalomba. Tekintettel arra, hogy fenti cég mögött 20 éves mult áll és ezen hosszú idő alatt szerzett tapasztalatokat szívesen bocsátja a gramophonbarátok szolgálatára, ajánlatos, mielőtt szükségletét beszerzi, az ország legszakosabb felszerelt gramophon és lemez raktárát megtekinteni és nála információkat szerezni.

Korunk büne az erény

Irta: Sándor Károly

A századforduló, mely mintegy határköve a letűnt kornak, egyszerismind egy arányaiban nagystilű, perspektíváiban káprázatos korszaknak a feltűnését jelzi. Az emberi találékonyság mesészerű könnyedséggel suhan át a lehetőségek ásitó szakadéka fölött és szemfényvesztő eredményeket termel ki magából. Ezek az eredmények azonban már lényegükben is különböznek az előző korok vívmányaitól, mivel a praktikusság sugalmazására vetődtek felszínre, ellentétben az eddig általános, csupán tudományos értékű felfedezésekkel; s mivel más a karakterük, a hatás, amit a közvéleményből kiváltaknak, ugyancsak más lesz.

A csupán tudományos értékű felfedezések idején a közvélemény tisztelettel adózott a tudományoknak, de ez a tiszteletadás a meg nem értés és vak hívés zavaros tényezőiből tevődött össze s így értékben nem sokat jelent. Ma, a praktikus találmányok korában, már más a helyzet. A technika — a csodás eredmények szülőanyja — e kétes értékű tiszteletadás helyett a közvélemény ösztöne becsülését szerzi meg magának s az elvont tudomány mindtöbbet veszít tekintélyéből. De ennek oka nemcsak a kézzelfogható szenzációhajhászásban rejlik, hanem abban is, amit a tudomány magamagán végez. Mert kezd bebizonyosodni, hogy azok a sarkalatos tételek, melyeken a tudomány magasztos épülete nyugszik, nem abszolút értékek s újabb-újabb az eredményei csak negative értékek, mivel rendszerint egy-egy ilyen összetörhetetlennek hitt alapkövet zuznak pozdorjává.

Általános megállapítás, hogy a kor melyben élünk, csak a technika terén tud haladást felmutatni, míg egyébiránt hanyatlás észlelhető. És vésztjóslóan sötétlik felénk a jajkiáltók örökös feketéje: dekadencia! S ez a fekete lepel ma mindenre ráhuzható, mert dekadens a művészet-irodalom, dekadens az általános világnézet, dekadenciát mutat a pénzszerzés irányzata, sőt még az értekek kiélésében is általános dekadencia tapasztalható.

Szegény korunk! Ha érzékeny lelkiületi lény s nem csupán fogalom lenne, komolyan megharagudhatna ránk ezért a nagy kiáltozásért, annyival is inkább, mivel mikor őt káromoljuk, korántsem értjük bele magunkat is. Pedig lehetne másként beszélni; pedig lehetne másként kiáltozni. Ez nem azt jelenti, hogy jól van úgy, ahogy van, hanem hogy nincs olyan rosszul, mint ahogy azt általában hiszik. Mert bizony van jó is ott, ahol csak rosszat látunk. Annakra benneélünk a félreismerésben és nem ismerésben, hogy már magunkat is tévesen ítéljük meg. Félreismerjük magunkat, illetve — ami egyre megy — korunkat és így dekadenciát átkozunk felé, ahelyett hogy bünbánóan beismernénk tévedésünket, mert nem a dekadencia korát éljük, hanem az ételszeretés korát.

Megállapítható, hogy az utóbbi időkben az érzelmekek és érzések széles uralma helyébe az észszerűség rideg uralma lép s többé nem kívánjuk, hogy a szív és fantázia fuvolázza dallamra táncoljon az Élet, hanem szigorúan megvonjuk a határokat, melyek között mozognia szabad, eleve megszabva ezáltal az élet mesgyéjén nekünk szánt élvezet és értékvirágok mennyiségét

s minőségét, amelyek — mivel csupán földhöz kötött fogalmakról van szó — föltétlenül el is érhetők. De mindez nem lehet hanyatlás, hanem csak emelkedés, mert többet ér az életnek észszerűség szerinti való kiélése, mint az, amikor az értelemkálájával könnyen végletekre ragadó szív az életmódozat meghatározója.

Helytelen tehát minden ebből levont következtetés, mely dekadenciáról beszél. Már pedig mindannak, amit dekadensnek ítélünk, ez a változás az indító oka, ami — ha a jajgatónak is igazat akarunk adni — csak úgy magyarázható, hogy mindez csak eszköz s nem cél és minde me látszólagos sülyedés az emelkedés érdekét szolgálja. Legszebb bizonyítéka ennek, hogy ugyancsak az új életmódfelismerés, mely dekadenciát idéz elő, váltja ki belőlünk egyszerismind legnagyobb érnnyünket: ez okozza, hogy korunk az ételszeretés kora.

Valamire rájöttek mostanában az emberek, valami nagyra: megtanulták szeretni az életet. Nem megismerni, csak szeretni. A Hamlet-féle „lenni vagy nem lenni” már nem borzongatja meg az idegeket, mert a ma embere szeretni akarja az életet. Nem magáért az életért, hanem azért a sok jóért, amit a mai körülmények között nyújtani képes. Ma szeretik igazán az emberek az életet, mert csak ma érdemes igazán szeretni. Mily szegénynek tűnik fel előttünk egy lovagkori várur egy kis amerikai milliomoshoz képest! Mennyivel többje lehet és van ennek, mint amannak!

A technika a maga vívmányaival megalkotja az élet szebbé tételéhez alkalmas eszközöket, melyek a minél nagyobb kényelem élvezésére képesítene. Minden technikai csodának az abszolút emberi kényelem az ideálja s annál nagyobb a közvélemény szenzációja, minél nagyobb mértékben közelíti meg egy-

egy ilyen találmány ezt az ideált. Az csak természetes, hogy az ember meg is akarja szerezni magának ezeket a raffinált kényelmi eszközöket. Joga van hozzá: az ő számára készült. Meg akarja szerezni tehát, ha csak egy mód is van rá. És egy mód mindig van: letérni az egyenes útról. Nagy a hajtsza az egyenes uton, nagyon hosszú az egyenes út és mégis célt kell érni. Mi történik tehát? Ami haladás, emelkedés van korunkban, ugyanaz okozza a hanyatlást is.

De ezért nincs jogunk dekadenciáról beszélni. Erről csak korszak-sorozatokat egymáshoz való viszonya adhat tiszta képet. Mi a múlt korszakok eredményeiből táplálkozunk és ebből az összehasonlításból alkotjuk meg lesújtó kritikánkat, holott azok az eredmények, melyek miatt az előző korszakokat fölébe helyezzük a mainak, vajadásuk idején, tehát a kortársak előtt, nem voltak kiforrott értékek s csak nagy idő múltán, jóformán mi fedeztük fel őket. És korunkból is föltétlenül csak az emelkedés fog visszamaradni, mert ez konstrukciókba merevedett, míg ami hanyatlásféle bennünk, az csupán mulékony kiélési mód.

Általában pedig nagy merészség ilyen mérlegelések alkalmával az egész emberiségről beszélni. Különösen nem szabad a kultúra okozta változásokat hanytorgatni, mert ez csak nagyon szűk határok között érezteti hatását. Az emberiség nagy része sohasem halad és így nem is mutathat visszaesést. A kultúra sohasem volt a tömegek erénye. Ez néhány rajongó tévhite volt csupán. Ha pedig mégis történt valami, csak az történhetett, hogy ezek a rajongók nem rajongók többé, hanem józan értékelői az életnek, kik — mivel maguk is kényelem és ételszeretők lettek — rájöttek arra, hogy tehetségüket úgy gyümölcsöztethetik legcélszerűbben, ha maguk is minél több kényelmet nyújtanak.

Hajósinasból világhírű író

A világ legnagyobb nevetetője, aki gyűlöli a nevetést

Temesvár, június 12.

Most volt huszonhat esztendeje, hogy Amerika és az egész világirodalom egyik legnagyobb humoristája, Mark Twain elköltözött a Stromfield kapitány menyországába. Hetvenöt esztendő volt, amikor meghalt és a szivar ölte meg. A szivar, amelyről nem tudott lemondani s amely egyre súlyosította krónikus nikotin mérgezését. Halála előtt néhány hónappal Bermudára küldték nagybetegesen üdülni s ő akkor is panaszkodva mesélte az interjuvóló újságíróknak:

— Na tessék. Az orvosom csak négy szivart engedélyez naponta, most reggel kilenc óra van s a harmadiknak már csak a szipkája van meg. Mj lesz velem egész nap?

Aztán egész nap rendületlenül tovább szívta nehéz, kemény havannáit, aminthogy ugyanezt tette egész életében át. Legföljebb a szivar minőségében volt némi különbség, amint Mark Twain életpályája a floridai kis nyomdászmuhelyből elindult, hogy aztán matrözkenyerén, a Mississipi vontatóhajóin, aranyásomunkával, hi-

vatalnok és titkárként és riporter-munkában szerezze az életnek azokat a tapasztalatait, amelyek matériálul szolgálnak a vidámságnak ahhoz a gazdagságához, — mellyel Mark Twain nem csak Amerikának, hanem az egész világnak egyik legnépszerűbb írója lett. De őszintén megállapítva, Mark Twain nem a mai Amerikának, a dollárkirályoknak és a felhőkarcólok világának az írója, hanem azé a fejlődő Amerikáé, amely fokozatosan alakult ki vad nyugati pusztákból, aranybányákból, benszülottekekkel vívott romantikus harcokból, más szóval: a kispolgári Amerikáé. Ha ilyen szempontból nézzük Mark Twain írásait, egész bizonyos, hogy ennek az Amerikának ő a legtipikusabb írója.

Mégis, ha azt az írói és szatirikus talentumot látjuk, amely ezekben az írásokban megnyilvánul, valahogy azt érezzük, hogy ez az igazi nagy és vidám talentum minde írásában adóságot csinál. Csak humorista lett, holott egész bizonyosan a komoly és véres szatirára volt meg benne igazi és komoly hajlandóság. Néhány hónap előtt került

a nyilvánosság elé egy memoár-kötet, amely valamiképpen kulcsát adja annak, hogy az írói így a vidám, de sohasem komolyan támadó feuilleton területén merültek ki. Arról van szó, hogy Mark Twain világa a kispolgári Amerika volt és ennek a kispolgári világnak legpregnánsabb típusait a családjában találta meg: quaker és egyben puritán hajlandóságu feleségében és házának egész világában amely szinte leterrorizálta, valahányszor istenadta talentumát komolyan ki akarta élni. Mark Twain novellái és kis följegyzései között seregszámra vannak olyanok, amelyek nyájas humorba takarva a családi életnek a kellemességeit tárják elénk és igazolják ezeket a följegyzéseket.

Eredetileg egyébként Samuel Langhorne Clemens-nek hívták. A nevé nem mint író szerzte, hanem még a jók korából való. A kis hajósinas esufneve azonban világhírű név let s amikor viselője Reddingben meg halt, nemzeti gyász volt az Egyesült Államokban. A tengeren siető hajók a felárboera csesztették lobogójuka annak az embernek halálhírére, ak az amerikai literatúrában először nőtt ki világhírűvé. Tulajdonképpen nem is állapítható meg pontosan, vajjon A koldus és királyfi, a Tom Sawyer és Huckleberry Finn kalandjai című regényeivel vagy pedig azok a kis novelláival, utijegyzeteivel és tréfiáival, amelyekben évtizedeket az egész világ kacagott.

Mintegy tizenöt nagy kötetet teski Mark Twain írói termése, de valahogy úgy érezzük, hogy mindebből csak egy töredéke van annak az író talentumnak, amelyet hely és viszonyok korlátoztak arra, hogy nyájas mosolyokat vagy vidám kacagásokat váltson ki csak maradandó gondolatol és értekek helyett.

Életének utolsó éveiből pompás megfigyeléseket jegyzett fel titkárnje aki érdekes könyvben gyűjtötte össze a nagy íróra vonatkozó emlékeit. Többek között leírja, hogyan diktálta az író a legkiválóbb humoros elbeszéléseit. A legsikerültebb humoreszkjeit vagy az ágyból vagy a falusi házának lépcsőjén mondta tollba.

Csodálatos azonban, hogy a kiváló humorista, a nagy nevetető a legnagyobb ellensége volt a nevetésnek. Legjobbban az bosszantotta, ha valak nevetett, vagy mosolygott. Diktálá közben percekig figyelte a titkárnőjét hogy nem mosolyog-e, mert ha emegtörtént volna, rögtön felmondta volna állását. Ha véletlenül meghallotta, hogy valaki nevet az uccán egész lényében megváltozott, zsembe lett, bebujt az ágyába és napokig hevert tétlenül.

Megemlíti a titkárnő, hogy humoros elbeszélésein kívül, amelyek százezer példányokban láttak napvilágot, még különös hirdetésmenyeket is diktált „betörők” számára.

A betörők rendszerint izgatták, mer mindig attól tartott, hogy betörnek házába. A ház falait teleaggatta ilye hirdetésmenyekkel, amelyek utján tudtára adta a betörőknek, hogy hiába való munkát végeztek, mert az ő házában nincs se pénz, se értékpapír, s ékszer. Azonkívül rendes leltárt készített konyhaberendéséről és ezüskanalairól, meg értéktárgyairól. Eze a leltárak is ki voltak akasztva a szobák falaira és legalul a következő megjegyzést is fűzte:

„Betörő urak, itt van a leltár és kérem, sziveskedjenek esendben dolgozni hogy ne zavarják a ház urát. Mark Twain urat. A betörést láрма nélkü is el lehet végezni.”

Ilyen humoros volt a nagy humorist magánéletében is.

Toilette-asztaláról

egy hölgynek se hiányozzon az orvosok által ajánlott

„Visagine (viszaszin) Adalina Patti”

ki arcborét ápolni akarja. Kapható gyógyszerárakban, drogueriákban és illatszerárakban, ha nem, megrendelhető. Főlerakat: Timișoara, Piața Plevnei No. 3.

Gara szálloda

40 ujjonnan berendezeszoza, hónapos szobákaphatók 15 százalé engedménnyel 75

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

Szemben az őserdő fenevadja val

Kalandos Palkó és Jack a hatalmas fa odújában lefeküdtek a jó puha mohaágyra. Jó két órát alattak, amikor Palkó rettenetes ordításra ébredt föl. Az ordítás sem jött valami messziről és mélyen, öblösen hangzott. Palkó fölkelte a még mindig alvó Jack matrózt.

— Tyü, azt a kopott rézsarkanyuját ennek a rázós világnak, — szól Jack, — ez alighanem ennek lakásnak a gazdája lesz. Na jól érezzük ki.

Amint a hang irányába figyeltek, amely egyre jobban közeledett, homályban egy fekete tömeget láttak. Aztán kivehették azt is, hogy ez a fekete tömeg a fákról önyviszterrel karvastagságú ágat tép le.

— Alighanem ki akar minket erni a lakásából, mondta Jack.

A fekete tömeg még közelebb és özelebb jött. Mikor már csak három-négy méternyire volt az odú yilásától, abbahagyta az ágak lerakítását és két öklével döngötte mellét. Ugy hangzott ez, mintha valami rettenetes dob dobolnának.

— Ahá, — mondta Jack, — mégsem akar verekedni, hanem tárgyalni kíván.

A fekete tömeg ugyanis, miközben a mellét döngötte, érthetetlen ótagokat ordított. Ebből gondolta Jack, hogy tárgyalni akar.

— Nem értem ugyan a nyelvét, — folytatta Jack, — mégis megpróbálom, hogy szóba elegyedjek vele.

Ezzel már ki is lépett a fa odvából és a fekete tömeg felé tartott. Palkó azt látta, hogy a fekete tömeg egyszerre csak Jack felé vujtja hosszú karjait, a matrózt kanyarítja és magához öleli. Jack kiáltott:

— Maradj bent Palkó, mert ez nem ember, hanem gorillamajom. Élelem végez, de legalább te igyekezz menekülni.

Csak hogy Palkó nem volt gyáva Palkó és azt gondolta, hogy nem hagyja a pajtását, Jack matrózt. A következő pillanatban kirántotta a gyéres bicskáját, a birkózókhoz szokott és kését jó párszor a gorillamajom oldalába döfte. A gorilla fájdalmasan fölívöltött. Eleresztte Jackot és Palkóra akarta magát vetni. Ezt az időt felhasználta Jack is arra, hogy a kését kirántja a másik oldalról ő is alaposan beszurkált a gorillába. Ugy látta, hogy eltalálhatta a szívét,

mert a hatalmas emberformájú állat a következő pillanatban elvágódott a földre, kettőt-hármat hörögött még, aztán vége volt.

Mikor Palkó és Jack meggyőződtek róla, hogy a gorillának vége van, újra bementek az oduba, a fáradságtól és izgalomtól hamarosan álomba merültek. Odakint már a nap sütött, amikor fölébredtek. Ökleikkel megdörzsölték a szemüket és csak zavarosan emlékeztek vissza az éjszakai borzasztó kalandra. Az egész úgy tűnt föl nekik, mint egy rossz álom.

— Nézzünk ki, — mondotta Palkó, — itt van-e a gorilla hullája.

Kidugta fejét a fa odvából, de a következő pillanatban ijedten vissza is kapta. A gorilla hullája ott volt ugyan, de ott volt egy élő oroszlán is. Eppen reggelizett. Józsiéket falatozott a megölt gorillából.

— Maradjunk csendesen, — figyelmeztette Jack Palkót, — mert ha az oroszlán észrevesz, — akkor végünk van.

Olcsó házhelyeket építő anyaggal részletre

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében.

MOZI

Belvárosi mozi: Jjunius 13 (vasárnap), 14 (hétfő) és 15 (kedd).

Apollo mozi (Gyárváros): Junius 16, (szerda), 17 (csütörtök) és 18 (péntek).

Mehalai mozi: Junius 19 (szombat) és 20 (vasárnap).

Oriási siker Berlinben, Bucurestibben és Budapesten.

„Varieté“

Griffith kijelentése szerint a legnagyobb és legsikerültebb filmalkotás. Broadwayban, New-York uri negyedében ezen szenzációs film előadására egy külön terem lett bérelve, miután előreláthatólag megállapították, hogy legkevesebb 3—4 hónapon keresztül megszakítás nélkül fogják bemutatni.

Főszerepekben: Emil Jannings a német moziművészet óriása és Lia de Putty a timisoarai közönség kedvence.

A film német feliratokkal is el van látva.

Este felemelt helyárak!

Monopol: Matador-film Braşov.

Belvárosi mozi: Junius 16 (szerda).

Apollo mozi (Gyárváros): Junius 14 (hétfő) és 15 (kedd).

Mehalai mozi: Junius 17 (csütörtök).

Marquise Pompadour parancsára

Történelmi film, benyomást keltező jelenetekkel és pompás rendezéssel 7 felvonásban.

A hősnő szenvedélyes szerelme, aki megszökik az oltár előtt a szive választottjával, visszaemlékeztet a Marquise Pompadour viszontagságos életére. A szerepet

Iva Mara

művészi esen alakítja.

Monopol: Ulpia-film Timişoara.

Az előadások kezdete vasárnapon: délután 4 és 6, este 9 órakor, hétfőn és a következő napokon pedig d. u. 6 és este 9 órakor.

REJTVÉNYEK.

1. Szórejtvény

Az egész öt betűből áll. Első része három betű és iskolai felszerelést jelent. Másik része két betű és az iskolában lakik. Együtt véve az egész a szobában van és járunk rajta. Mi ez?

2. Betűrejtvény

Föld Föld
Föld Föld
Föld Föld

R SZ

3. Verses rejtvény,

Az egész szó öt betű, — amikor ó végzetű, két ló van eléje fogva, ki használja, jól megy dolga, de amikor a a vége, fölrepülünk rajta égbe, vagy ha nem is menyországba, de bizony jó magasságba.

Rejtvénymegfejtés:

1.

2.

3.

Megfejtette:

Lakik:

A megfejtéseket péntek estig kell behozni, vagy beküldeni.

Rejtvények megfejtése.

A Déli Hírlap május 30-iki számának gyermekmellékletében közölt rejtvények helyes megfejtése a következő: 1. Egyedül. 2. Nem esik messze az alma fájától. 3. Vasut.

Jó rejtvényeket küldtek be a következők: Erdélyi Klári, Dénes Irén, Kelemen Imre, Koch Róbert, Oláh Mariska, Lamberger István, Kende Rózsi, Schlesinger Miksa, Lepadat Jani, Kratochwill Olga, Schreter Béla, Cserni János, Miklós Ilonka, Gyulai Magda, Bencez Böske, Szekeres Mancsi, Terjék Gábor, Darabos Jolán, Michels Aranka, Löffler Irén, Ranezay Imre, Zimmermann Böske, Juhász Mihály, Károly Irén, Bereczky Géza, Schmidt József, Braun Iluska, Czapek Rózsi, Landmann Józsi, Kertész Imre, Braun Ferenc, Krausz Ernő.

A sorsolásnál Lepadat Jani neve jött ki, aki az e heti nyereménykönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében — Belváros, Szentgyörgytér 4. szám alatt — átveheti.

A Gonosz Szellem

Irtá: Henri Barbusse

Vanikoro kidörzsölte szeméből az mot és nyujtozkodott egyet. Aztán felállt s kilépett az összetákoltnyhból, hogy valami ennivaló lán nézzen.

Kezébe vette az ijt és megnézte, egy rendben vannak-e a nyilai. Vébe dugta pipáját, amely a kunyarsarkában feködt. Csapás szemérel elégedetten pislogott, mikor meglátta a vaddisznóagyart, amelyet még tegnap akasztott egy zsirom nyakába a Varázsló, hogy egygyógyítsa őt.

Az erdő szélén találkozott Sagou-lal.

— A domb alján van a te házad, — mondotta Vanikoro. — Add el kem, meg akarom venni.

Sagou meggondoltan felelt:

— Szép ház, jó ház! — mondotta.

Erős faháncsból való, palmaroskból és gyökerekből. Főnöknek ló ház ez és az egyik sarkában gy tabut rejtettem el. A tetejét m udja leszdedni a vihar. Szép z; megér hét rabszolgát és tíz rhoszuságú rézdrót.

— Csak hét rabszolgát adok a

házért. — felelte határozott hangon Vanikoro. — Azt mondják, hogy a Gonosz Szellem jár a házban.

— Nem, nem igaz! — tiltakozott Sagou, akit módfelelt megrémített ez a kijelentés. — Nem járnak szellemek a házban. Ez a legszebb ház az egész faluban.

A hangos vita felélesztette a királyt, akinek háza mindössze husz lépésnyire volt. Letette a pipát s intett a Varázslónak, aki a kunyhó egyik sarkában összehúzódva ült, hogy kövesse őt. A király arca kárminpirossal volt bemázolva, homloka kék és orra zöldszinü volt.

Nagy király volt. Szive torkától egészen veséjéig elfoglalta testének legnagyobb részét. Orrában tíz kárika lógott s övéről megölt ellenségeinek esontjai függtek. A haját művészi esen apró esimbókba kényyszerítve hordta. Nagy király volt.

Mikor odalépett a vitatkozók elé, — nyomában a Varázsló — először is elmondatta magának, hogy miről van szó.

— Sokkan hallották a rossz szellemeket, amikor kiabáltak a házban, — mondotta Vanikoro.

Sagou tiltakozott és hangos szó-

val magyarázta, hogy Vanikoro nem mond igazat, de mindez nem használ. Mikor is hallotta a rossz szellemeket. Niobung pedig, aki éppen egy malacot kergetett maga előtt, látta is őket Sagou házában.

A király lehajtotta fejét, visszavonult házába és részegre itta magát. Este azonban összehívta a népet Sagou háza elé. Az emberek félelemmel nézték a kunyhót.

— Halljátok? — kérdezte Vanikoro, aki hátul állt az árnyékban. A házból csakugyan valami különös zaj hallatszott.

A benszülöttek a földre vetették magukat. Sokan elmenekültek. Végül a király, a Varázsló és Vanikoro beléptek a kunyhóba. A ház üres volt, nyilvánvaló bizonyágaként annak, hogy láthatatlan szellemek garázdálkodnak benne.

A király és a Varázsló tanácsgyűlést hívtak egybe, sőt kikérték az Archipelagos többi szigetlakóinak véleményét is. Senki sem tudott tanácsot adni.

Mit csináljak? Nem lenne-e legjobb, ha Sagout, a kunyhó tulajdonosát, megfoltanák.

A boldogtalan Sagou ekkor elhatározta, hogy eladja házat Vaniko-

ronak, de ez már csak egy rabszolgát akart adni. Sagou elfogadta.

Ettől a perctől kezdve a Gonosz Szellem nem lármázott többé a házban. Sagou fejében valami homályosan derengeni kezdett. Egy napon felkereste a királyt.

— Megint hallottam a Gonosz Szellemet, — mondotta. — Vanikoro meg kell ölni, akkor elhallgat.

A király elvben helyeselte a dolgot, de a rend kedvéért ismét összehívta a népet a kisértetes ház elé. Vanikoro nevetett.

Egyszerre megszólalt a ház... Mit tett Vanikoro? Nevetve befutott a kunyhóba. Belülről erős sikoly hallatszott. — aztán minden elesenededett.

Egy pillanattal később megjelent Vanikoro és kezében hozta Sagou fejét.

— Ö sértette meg a szellemeket, — mondotta — mikor a néppel el akarta hitetni, hogy egyáltalán léteznek.

— Nagyon helyes, — mondta a király — Sagout meg fogjuk enni.

Igaza volt. A társadalmi életben nem elég a jó ötlet, a kellő időben való megvalósításon fordul meg minden. Nagy király volt.

Legujabb

ANGOL ULTIMÁTUM OROSZ-ORSZÁGNAK. Londonból jelentik: Az angol kormány ultimátummal fenyegeti meg az orosz szovjetet, mert nem hajlandó tűrni, hogy a sztrájkoló bányászok a szovjet részéről támogatásban részesüljenek. Amennyiben Anglia nem kap megnyugtató választ, úgy Moszkva el lehet készülvén arra, hogy az angol kormány megszakítja a szovjettel a diplomáciai viszonyt.

Temesvár svájci kölcsönt kap. Temesvár városa tudvalevőleg ajánlatot kapott egy svájci pénzcsoporttól tízmillió svájci frankról szóló kölcsönre vonatkozólag. A tárgyalások komoly stádiumba jutottak és Róth Dezső dr. temesvári ügyvéd a svájci csoport nevében tárgyalásokat folytatott a város vezetőségével a feltételek ügyében. Róth dr. ma Svájcba utazott, hogy a kölcsönüzlet további részleteit megbeszélje és az ajánlatot precizizálja. A hatalmas összegű kölcsönt a városfejlesztési program további megvalósítására fordítanák.

A NYUGDIJAKAT IS EMELIK. Bukarestből jelentik: Caroflid földművelésügyi miniszter egy legujabb interjújában kijelentette, hogy nemcsak a tisztviselők fizetését emelik, hanem gondoskodni fognak arról, hogy a nyugdíjasok illetményei is a drágasághoz mérten nagyobbodjanak. Végre egy biztató szó nyomorgó nyugdíjasok érdekében.

A házbéradók elleni felebbezések tárgyalását a jövő héten kezdi meg a városházán a bizottság. Petrovici Kornél dr. járásbíró elnököl a bizottság ülésein és körülbelül hatszáz felebbezés kerül elbírálás alá. Nagybárá kereskedők a felebbezők. A törvény szerint a városi adó maximuma a házbér harminc százaléka. A bizottság a városi pénzügyi tanácsos helyiségében ülészik.

Nyílttér

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Wilheim!

Minden rendben. Levélcimet kérek rögtön. Halász.

Gramophon

Az előkelő világ zenéje

„His Master's Voice“

„Columbia“

„Polyphon“

„Decca“

vétel kötelezettség nélkül meghallgatható

Katzkynál

Timisoara, Strada Merczy 10.

Lemez-ujdonságok nagy választékban. 776

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Fordson, cséplőgépek, Magdeburg—Buckau. Ford-autók és traktorok javítóműhelye.

Hirdetmény.

„Kandia“ Részvénytársaság, Cukorka, Csokoládé és Konzervművek Timisoara.

Az ipar és kereskedelmi miniszter 13.818/925 szám alatt engedélyezett tőkeemelésünkből kifolyólag, eddigi 10 millió lei alaptőkénket felemeljük egyelőre 12.500.000 leire és pedig 25.000 darab egyenként 100 lei névértékű bemutatóra szóló új részvény kibocsátása útján. Az új kibocsátású részvények az 1926. üzleti év eredményének felerészében, az 1927. évi üzletévtől kezdve pedig intézetünk üzleti eredményében a korábbi kibocsátású részvényekkel teljesen egyenlő mértékben részesednek.

Az új kibocsátású részvényekre az elővételi jogot csak román állampolgárok gyakorolhatják. Az új kibocsátású 25.000 darab részvény a jelen részvénybirtokosoknak ajánlatik fel akként, hogy minden 4 darab korábbi kibocsátású részvényre 1 darab új kibocsátású részvény igényelhető. Az új kibocsátású részvényekért az elővétel gyakorlásakor 130 lei elővételi ár fizetendő le.

Az elővételi jog gyakorlása folyó évi június hó 20. napjától folyó évi június hó 30. napjáig bezárólag eszközölhető, a fentiek szerint járó összeg egyidejű lefizetése mellett.

Timisoarán: a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság főpénztáránál, Bukarestben: a Banca Marmoresch, Blank & Co. S. A. főpénztáránál.

Az elővételi jog gyakorlása alkalmával a korábbi kibocsátású részvények felülbélyegzés céljából egyidejűleg bemutatandók.

Az igazgatóság.

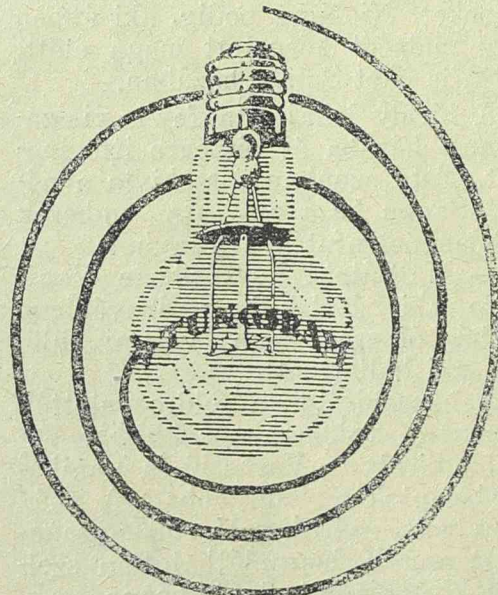
Házhelyeket

698

az ideai természettel legolcsóbban vehet a giródei határban fekvő telepen. Árak négyzetötenként 120 (egyszázhusz lei). Egy 200 négyzetöles ház hely ára lei 24.000— (huszonnégyezer lei), amely összeget 20 havi részletben kamatmentesen törlesztheti, tehát havonta csak 1200— (egyezerkettőszáz) leit kell fizetnie. Siessen míg a készlet tart. Érdeklődjön a tulajdonosnál IV., Horváth Boldizsár-utca 3 TERNYANCSEVNÉL.

Önnek ingyen

van izzólámpája, hogyha ügyel a

védjegyre, mert az árammegtakarítás és hosszú élettartam folytán gyorsan megtérül az ára. Ovakodjék tehát az ismeretlen márkáktól! A „Tungsram“ védjegy garanciája a minőségnek. Tetszetős forma, kellemes fény, mely nem kápráztat. Új szabdalmaik által védett világítófémszál.

Korrekt feltétlen urilember

szabad óráinak kellemes eltöltése céljából intelligens nő ismerettségét keresi. Leveleket „Diszkreció 3—4000“ jellegre kérek a kiadóba. 770

Klugesherz Viktor

kárpitós

Temesvár-Józsefv. Bonnáz-utca 15
Divánok, ottománok, lószőrpárnák készítésére és szakszerű javítására ajánlkozik. Kész áruk nagy választékban olcsó árakon.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűre 3 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Férjhezadnám 23 éves csinos leányomnak kinek hozománya kelengyén és butorok kívül 3.000.000 lei. Csak teljes című levelekre válaszolok. Közvetítőket kizárva. Leveleket „Disztíngvált“ jellegre e lap kiadójába kérek.

8 HP. Hoffherr és 10 HP. Clayton magán járók kedvező feltételek mellett kaphatók Friedrich Testvérek gépgyárában.

Eladó szürke világos férföltöny. Megtekinthető a délelőtti órákban, Gyárvaros, Lige utca 9, földszint 2.

Kifutó fiú és tanuló lányok fehérnemű varródába fizetéssel felvétetnek. Belváros, Szent-János-utca 6, II. em. Irgalmasok mellett.

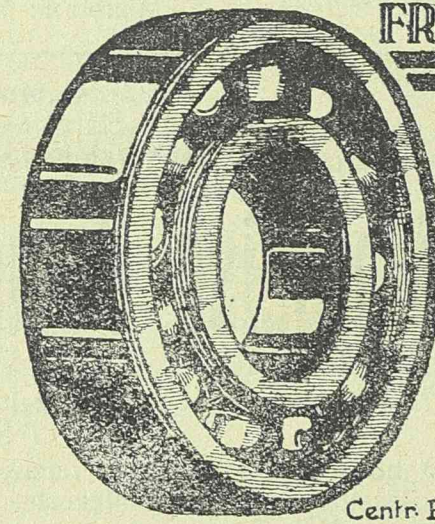
Átköltözés!

A t. c. utazó közönség szives tudomására hozzuk, hogy f. hó 31-ével a belvárosi menetjegyirodánkat a

Str. Alba Iulia (Rezső-utca) 3 sz. alá, 5-93 telef. számmal

(Bánáti Hitelbank r.-t. helyiségébe) helyezük át és kérjük a t. c. közönséget, hogy bennünket nb. jóindulatával az új helyiségben is támogasson.

„Birdev“ menetjegyiroda

FRANZ PESCHIL

Első special
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.
50% ÁRMEGTAKARÍTÁS.

Succ. TIMIȘOARA,
IV. Sîr. Gh. Pop de Băsești
(Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București Sîr. Gen. Berthelot Nr. 25.

Alapított 1907-ben

Roncskevics József és Társa

Elegáns, finom civil- és egyenruházati szabóság valamint sapkakészítő üzem.

Saját arany-, ezüst- és selyemhímződe. Állandó nagy raktár különféle katonai és egyenruházati felszerelési cikkekben.

Dusan felszerelt raktár közvetlen Angliából importált szövetekben

Timisoara I., Merczy-utca 12.

Telefon: 8-98